

РЕЙ БРЕДЪРИ МАДАМ И МОСЮ ПОДСТАВЕНОВИ

Превод от английски: Крум Бъчваров, 1999

chitanka.info

Докато плъзваше поглед по менюто, поставено в сребърна рамка от деветнайсети век пред ресторант „Фондю“, Андре Хол усети съвсем леко докосване по лакътя.

— Господине — каза мъжки глас, — изглеждате гладен.

Андре ядосано се завъртя.

— Какво ви кара да смятате... — започна той, но възрастният мъж любезно го прекъсна:

— Начинът, по който се бяхте навели, за да прочетете менюто. Аз съм мосю Солт, собственикът на този ресторант. Познавам признаците.

— Боже мой — рече Андре. — И това ви е накарало да излезете?

— Да! — Възрастният мъж разгледа сакото му, износените маншети, прекалено често почистваните ревери и каза: — Гладен ли сте?

— Трябва ли да пея, за да си изкарам вечерята?

— Не, не! Regardez към прозореца.

Андре се завъртя и ахна, улучен право в сърцето.

Защото до прозореца седеше най-красивата млада жена, наведена над супата си, за да поднесе лъжицата към невероятно апетитната си уста. Светла глава сякаш за молитва, тя не забелязваше, че двамата мъже наблюдават профила ѝ, сочните ѝ бузи, лилавите ѝ очи, изящното ѝ като раковина ухо.

Андре никога не бе ял от женски пръсти, но сега го изпълни непреодолимо желание.

— Единственото, което трябва да направите — прошепна собственикът, — е да седнете до онзи прозорец при прекрасното създание и да ядете и пиете през следващия един час. И да се върнете утре, за да вечеряте със същото прелестно видение.

— Защо? — попита Андре.

— Regardez. — Възрастният мъж завъртя главата му така, че да погледне към отражението си в прозореца.

— Какво виждате?

— Гладен студент по изобразително изкуство. Себе си! И... симпатичен?

— Аха! Добре. Елате!

И младежът беше издърпан през вратата, за да седне на масата, докато красивата млада жена се смееше.

— Какво? — извика той, докато наливаха шампанско. — Какво е толкова смешно?

— Вие — усмихна се красавицата. — Не ви ли каза защо сме тук? Погледнете към нашата публика.

Тя посочи с чашата си шампанско към прозореца, пред който се бяха струпали хора.

— Какви са тези? — възрази той. — И какво гледат?

— Актьорите. — Жената отпи от шампанското. — Красивите хора. Нас. Моите прелестни очи, нос, изящна уста. Гледат и вас. Очи, нос, уста, всичко е прекрасно. Пийте!

Помежду им падна сянката на собственика.

— Виждали ли сте онзи номер, при който помощникът на фокусника се преструва на доброволец и тайно му помага, а? А знаете ли как наричат такива помощници? Подставени лица. Така че, докато седите с чаша хубаво вино в ръка и пред очите на вашата публика, аз ви кръцавам...

Той замълча за миг.

— Подставенови. Мадам и мосю... Подставенови.

И наистина, когато прелестното създание срещу Андре вдигна чашата си, в здрачния час навън минувачите започваха да се колебаят и бяха примамвани от невероятната красавица и мъжа, хубав също колкото нея.

Съблазнявани не само от менюто, двойките с шепот пълнеха масите, палеха се все нови свещи и се наливаше още шампанско, докато опиянени от безсмъртните си лица, Андре и неговата любима поглъщаха храната си, без да я виждат.

Накрая бяха ометени последните чинии, беше изпито последното вино, угасиха и последните свещи. Те седяха и се гледаха, докато застаналят в сенките собственик не вдигна ръце.

Аплодисменти.

— Утре вечер — каза той. — Encore?

Последва още една, а след нея и други вечери. Те идваха и си отиваха, но винаги се срещаха в мълчание, за да променят температурата в ресторанта. Хората влизаха от студената вечер и

откриваха лято край техния огън, където той поглъщаше нейната топлина.

Насред шестнайсетата вечер Андре внезапно усети, че духът на някой вентрилоквист казва с неговата уста:

— Обичам те.

— Недей! — рече тя. — Хората ни гледат!

— Гледат ни вече от седмици. И виждат двама влюбени.

— Влюбени ли? Не. Не сме влюбени.

— Да! Ела в моята стая или ми позволи да дойда в твоята!

— Това ще развали всичко! Сега е свършено.

— Свършено е да съм с теб.

— Седни! Погледни всички тези хора, които правим щастливи. Помисли си за мосю Солт, чието бъдеще осигуряваме. Помисли си: какви бяха плановете ти за следващата година преди да се появиш тук миналия месец? Опитай виното. Казват, че било отлично.

— Защото те казват, че е отлично ли?

— Внимавай. Хората навън могат да прочетат движенията на устните ти и да си тръгнат. Подай ми ръка. Нежно! Яж. Усмивай се. Кимай. Така. По-добре ли е?

— Обичам те.

— Престани или ще си ида!

— Къде?

— Някъде! — Тя фалшиво се усмихна за пред хората навън. — Където условията за работа са по-добри.

— Аз лоши условия за работа ли съм?

— Ти ни излагаш на опасност. Виж, мосю Солт ни гледа ядосано! Тихо. Налей ми вино. Да?

— Да — накрая отвърна той.

И така продължи още седмица, докато накрая Андре избухна и каза:

— Омъжи се за мен!

Тя рязко дръпна ръката си от неговата.

— Не! — После се засмя, защото пред прозореца се бе спряла млада двойка.

— Не ме ли обичаш поне съвсем мъничко? — умолително попита той.

— Защо да те обичам? Не сме си давали никакви обещания.

- Омъжи се за мен!
- Мосю Солт! — извика тя. — Сметката!
- Но никога не е имало сметка!
- Тази вечер обаче — отвърна любимата му, — има.

На следващата вечер тя изчезна.

— Вие — извика мосю Солт. — Маниак такъв! Вижте какво направихте!

До прозореца не седеше красива млада жена: последната нощ на пролетта, последната нощ на лятото.

— С бизнеса ми е свършено! — извика старецът. — Защо не си държахте устата затворена и не си ядохте вечерята или не изпихте втора бутилка и не стиснахте тапата между зъбите си?

— Казах истината, както я чувствах. Тя ще се върне!

— Нима? Прочетете това!

Андре взе бележката от ръката му и прочете:

Сбогом.

— Сбогом. — От очите му бликнаха сълзи. — Къде е отишла?

— Бог знае. Никога няма да научим истинското ѝ име и адрес. Елате!

Андре го последва през лабиринт от стълби до тавана. Мосю Солт застана там и като се олюляваше, сякаш щеше да се хвърли с главата надолу, посочи към сумрачния град.

— Какво виждате?

— Париж. Хиляди сгради.

— И още?

— Хиляди ресторанти?

— Знаете ли колко ресторанта има от Айфеловата кула до Парижката Света Богородица? Двайсет хиляди. Двайсет хиляди скривалища за нашата безименна красавица. Ще я откриете ли? Търсете я!

— Във всичките дваайсет хиляди ресторанта ли?

— Доведете я и ще бъдете мой син и съдружник. Ако се върнете без нея, ще ви убия. Тичайте!

Андре се подчини. Втурна се нагоре по склона към бялата прелест на Сакре-Кьор и отправи поглед към светлините на Париж, затъмнени от синьо-златистите багри на изчезналото слънце.

— Двайсет хиляди скривалища — промълви Андре.

И започна да търси.

В Латинския квартал оттатък Сена можеш да минеш покрай четирийсет ресторанта само за една пресечка, по двајсет от всяка страна на улицата, някои с прозорци, край които на светлината на свещ седят красавици, други с извадени навън маси, пълни с весели хора.

— Не, не — промълви Андре. — Прекалено много са! — И тръгна по уличка, излизаща на булевард „Сен Мишел“, където ресторанчетата и кръчмите бяха пълни с туристи, където жени, сякаш слезли от картини на Реноар, разговаряха за вино, докато пиеха, или за храна, докато се хранеха, и не обръщаха внимание на този непознат младеж.

„Боже мой — помисли си той. — Трябва ли да обиколя Париж от Трокадеро до Монмартър и Монпарнас, за да намеря едно-единствено прозорче, където светлината на свещите огрява жена, толкова красива, че процъфтяват всички апетити и всички радости, и кулинарни, и любовни се сливат в едно?

Безумие!

Ами ако пропусна точно този прозорец, тази светлина, това лице?

Лудост! Ами ако в объркването си минавам по едни и същи улици? Карта! Трябва да си отбелязвам местата, където съм бил.“

Така че всяка вечер по залез-слънце, когато по тесните улички се спускаха лилави, пурпурни и огненочервени сенки, той излизаше със светли карти, които потъмняваха, докато се прибереше. Веднъж на Булвар дьо Гренел спря такси и изскочи от него бесен. Колата беше минала прекалено бързо и не бе успял да види поне десетина ресторанта.

После, отчаян, той каза:

— Хонфльор? Довил? Лион?

„Ами ако — продължи Андре — тя не е в Париж, а е избягала в Кан или Бордо с техните хиляди ресторанти? Боже мой!“

Същата нощ се събуди в три часа. В главата му минаваше списък с имена. Елизабет. Мишел. Ариел. Кое от тях да изрече, ако най-после я открие? Селия? Хелен? Диана? Бет?

Накрая заспа изтощен.

И така седмиците се превръщаха в месеци, и на четвъртия той извика към огледалото:

— Стига! Ако тази седмица не откриеш прозореца й, изгори картите си! Повече никакви имена или улици в полунощ или призори! Да!

Образът му мълчаливо се извърна.

На деветдесет и седмата вечер от търсенето си Андре вървеше по Ке Волтер — и внезапно го изпълни толкова силна буря от чувства, че разтърси костите му и разтуптя сърцето му. Гласовете, които слушаше, но не чуваше, го накараха да залитне към пресечката и да замръзне там.

Оттатък тясната уличка под навес от трептящи листа малка тълпа зяпаше към поставеното в медна рамка меню и към прозореца зад него. Андре се приближи като в транс и застана зад хората.

— Невъзможно — промълви той.

Защото зад осветения от свещ прозорец седеше най-красивата жена, най-прекрасната любов в живота му. А срещу нея — удивително хубав мъж. Двамата бяха вдигнали чашите си и пиеха шампанско.

„Навън ли съм, или вътре? — зачуди се Андре. — Това там аз ли съм, също като преди, лудо влюбен? Какво?“

Можа само да прегльтне, когато погледът на красивата млада жена за миг се плъзна като сянка по него и отмина. После тя се усмихна на приятеля си от отсрещната страна на огряната от свещите маса. Зашеметен, Андре откри входа, влезе вътре и застана близо до двамата, които си шепнеха и тихо се смееха.

Тя беше по-красива, отколкото през всички нощи, през които си бе представял безбройните й имена. Пътуванията из Париж бяха дали цвят на лицето й и бяха направили по-ярки невероятните й очи. Времето беше обогатило дори смеха й.

Публиката пред прозореца видя как Андре казва:

— Извинете ме.

Красивата млада жена и хубавият мъж погледнаха към него. В очите ѝ не проблесна спомен, устните ѝ не се усмихнаха.

— Мадам и мосю Подставенови? — сковано попита Андре.

Те се хванаха за ръце, кимнаха и казаха заедно:

— Да?

И допиха виното си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.